

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ**

у квітні 2017 року

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

Питання реалізації культурно-мистецьких акцій, спрямованих на збереження та популяризацію культурної спадщини України в світі, були в центрі уваги під час зустрічі Міністра культури України Є. Нищука з директором музею Шлюмберже у Франції, керівником благодійного фонду Search Foundation Бертраном Костом. За результатами зустрічі було досягнуто домовленості посилити підтримку існуючих спільних культурно-мистецьких проєктів, а також зацентруватися на реалізації нових мистецьких ініціатив.

Питання поглиблення співпраці у реалізації нових культурно-мистецьких проєктів, які створюються українською громадою в Угорщині, було обговорено на зустрічі Міністра культури України Є. Нищука з очільником Європейського конгресу українців Ярославою Хортятні, яка представляє інтереси української діаспори в Угорщині. Під час спілкування Ярослава Хортятні запросила Є. Нищука долучитися до урочистого відзначення 50-річчя діяльності Світового Конгресу Українців та розповіла про заходи, які українська діаспора в Угорщині планує провести в 2018 році.

Стан опрацювання Програми співробітництва у сфері культури між міністерствами культури України і Республіки Молдова на 2017–2021 роки, а також внесення до неї змін та доповнень, було обговорено на зустрічі Міністра культури України Є. Нищука із Надзвичайним та Повноважним Послом Республіки Молдова в Україні Русланом Болбочаном.

18 квітня Міністр культури України Є. Нищук провів зустріч з Апостольським Нунцієм в Україні – монсенйором Клаудіо Гуджеротті (Італія). Обговорювалися ключові питання поглиблення співпраці Міністерства культури України в частині реалізації певних програм за участі католицької церкви.

В Міністерстві культури України було проведено зустріч експертів Ad Hoc Комітету Ради Європи з питань ромів «САНРОМ» із керівництвом Міністерства, представниками інших міністерств та відомств, обласних державних адміністрацій. Секретар Ad Hoc Комітету Ради Європи з питань ромів «САНРОМ» Михаїл Гусе інформував про цілі тематичного візиту

експертів «САНРОМ» в Україну, а Перший заступник Міністра культури України С. Фоменко представила короткий огляд українського досвіду впровадження «Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року» та Національного плану дій для її реалізації, а також познайомила з поточними планами дій щодо розробки нової Стратегії. Серед тем, які винесли на обговорення, були: «Механізми надання реєстраційних документів представникам ромської національної меншини; поточна ситуація щодо ромів, які змушені переселятися зі сходу України та Криму»; «Механізми покращення доступу до соціального забезпечення, охорони здоров'я та забезпечення житлом представників ромської національної меншини на загальнодержавному та локальному рівнях»; «Виклики, з якими стикаються роми України в сфері дотримання прав людини, недискримінації та гендерної рівності» тощо. Місія експертів «САНРОМ» перебувала в Україні 26–28 квітня саме з метою обміну досвідом у сфері впровадження національної Стратегії щодо ромської національної меншини.

У Києві за ініціативи Міжнародного благодійного фонду «Чіріклі», Програми «Медіація для ромів «Ромед», Ромського радіо «Чірікло» та підтримки Європейського Союзу і Ради Європи відбулася Міжнародна конференція «Впровадження ромської Стратегії в Україні: крок за кроком». У конференції взяли участь: член команди підтримки Спеціального представника Генерального Секретаря Ради Європи з ромських питань, керівник програми «Ромед – 2» Маркос Андраде, менеджер MRG Європа Ніл Кларк, директор Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України А. Юраш, представники Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, міністерств та відомств, регіональних органів влади, громадських організацій ромської національної меншини України та незалежні експерти. Учасникам конференції було представлено результати впровадження Програми «Ромед – 2» в Україні та надано можливість обговорити стан справ у сфері взаємодії ромських громад з представниками місцевих органів влади на прикладі пілотних регіонів впровадження Програми: Закарпатської, Кіровоградської, Київської та Харківської областей.

24 квітня у Києві відбулась Міжнародна науково-практична конференція «Культурні і креативні індустрії: історія, теорія та сучасні практики», організована Міністерством культури України, «Конгресом Активістів Культури», Національним бюро програми ЄС «Креативна Європа» в Україні. Під час відкриття конференції перший заступник Міністра культури України С. Фоменко представила нового керівника Національного бюро програми ЄС «Креативна Європа» в Україні – Ю. Федів. Директор Британської Ради в Україні Саймон Вільямс виступив із презентацією «Програма креативних індустрій Британського Консульства». Конференція продовжила свою роботу за тематичними напрямками: «Культурні і креативні індустрії – зустріч теорії та практики. Міжнародний досвід та українські реалії», «Сучасний стан та перспективи розвитку культурних і креативних індустрій в Україні»; а також відбулася дискусія щодо основних напрямків розвитку культурних і креативних

індустрій в Україні. Спікерами тематичних блоків конференції виступили керівники Міністерства культури України, Представництва ЄС в Україні, Програми ЄС та Східного партнерства «Культура і креативність», проекту ЄС «A4U», Британської Ради, Чеського центру у Києві, Італійського інституту культури в Україні, Единбурзької бізнес-школи в Україні, Національного центру Олександра Довженка, Агенції культурних стратегій та ін.

13 квітня Перший заступник Міністра культури України С. Фоменко провела зустріч із головою угорської частини Змішаної українсько-угорської комісії з питань забезпечення прав національних меншин, уповноваженим Міністра зовнішньої економіки і закордонних справ Угорщини з питань розвитку політики сусідства Ференцом Калмаром. Було обговорено низку питань, пов'язаних із забезпеченням мовних, освітніх, культурних потреб національних меншин обох країн.

5–6 квітня у Києві відбувся семінар на тему: «Корінні народи: політичне представництво та вирішення спорів» за участі представників Міністерства культури України, державних службовців центральних органів виконавчої влади та державних органів місцевого самоврядування, провідних європейських фахівців у сфері міжетнічних відносин та експертів у сфері забезпечення прав національних меншин і корінних народів. Захід відбувся згідно з домовленістю між Європейським центром з питань національних меншин в партнерстві з Офісом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Міністерством культури України в рамках Програми Східного Партнерства (ПСП): «Меншини та етнополітичні питання: Білорусь–Молдова–Україна». Семінар було присвячено обговоренню міжнародного досвіду та механізмів забезпечення прав корінних народів в країнах Євросоюзу та в Україні. Учасники семінару прослухали лекції: «Міжнародні та національні підходи до врегулювання розбіжностей навколо статусу корінних народів правовим шляхом» від експерта у сфері забезпечення прав національних меншин і корінних народів, директора з досліджень у юридичній школі Брунеля (Велика Британія), професора Олександра Ксентакі; «Розподіл повноважень і статус етнічних громад, включаючи корінні народи: політичний вимір» від дослідниці конфліктів в Алексантері Інституті при Гельсінкському університеті Елізабет Ноклер (Фінляндія). На завершення всім учасникам заходу було презентовано законопроект «Про корінні народи в Україні», розроблений експертною групою за участі народних депутатів, фахівців Мінкультури, провідних експертів з питань етнополітики та представників громадських організацій, що опікуються цією проблематикою.

За кордоном

3 квітня у Таллінні (Естонська Республіка) Міністр культури України Є. Нищук мав зустріч з Міністром культури Естонської Республіки Індрекком Сааром, під час якої було підписано Програму співробітництва між Міністерством культури України та Міністерством культури Естонської Республіки на 2017–2021 роки, а також обговорено основні партнерські

напрями діяльності в галузі культури та реалізації спільних мистецьких проектів.

Перший заступник Міністра культури України С. Фоменко взяла участь у роботі міжнародної конференції щодо запуску Європейської Стратегії культурної спадщини XXI століття, яка була організована Радою Європи у Лімасолі (Республіка Кіпр). Під час роботи відбулася детальна презентація Європейської Стратегії щодо культурної спадщини у XXI столітті. На конференції діяли тематичні сесії за такими напрямками: «Соціальна», «Територіальний та економічний розвиток», «Освіта та знання». Учасники конференції також ознайомились з особливостями кіпрської політики в сфері культурної спадщини та пілотним проектом Лімасолу на основі місцевої матеріальної та нематеріальної спадщини (передача традицій та джерела місцевого розвитку).

25 квітня в університеті міста Ніредьгаза (Угорщина) відкрили кафедру української мови та культури, яка працюватиме в рамках Інституту славістики. Ініціював її відкриття Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан. Керівником кафедри буде доктор філософії В. Штефуца. Головні завдання новоствореної структурної одиниці університету – науково-дослідницька діяльність, навчання студентів, художній переклад творів угорської та української літератури, розвиток і поглиблення двомовних зв'язків. Подія відбулася за участі голови Закарпатської облдержадміністрації Г. Москаля, керівника Консульства України у місті Ніредьгаза А. Гупала, уповноваженого уряду Угорщини І. Грежі, керівників мерії, представників громадськості.

Мистецькі заходи

В Україні

XIV фестиваль «Французька весна в Україні», організований Посольством Франції в Україні, Французьким інститутом в Україні та фундацією «Альянс Франсез» в Україні, проходив у Києві, Харкові, Одесі, Дніпрі, Запоріжжі, Рівному, Львові, Івано-Франківську та Бердичеві. У програмі було представлено: концерти Тріо Гійома Лопеза, групи Deer Forest, Тріо Бенжамена Фоглуара, Анаїс Констанс, Клода Делангля (саксофон); дві франко-українські театральні ко-продукції – вистава «Антігона» за творами Софокла та Бертольда Брехта (постановка Люсі Береловіч) і балет з елементами брейкінга «Переміщення» (реж. Браїм Бушелагем); лекція соціолога Мартіни Меспуле «Соціальна нерівність та сегрегація у міському просторі у Франції з 1970-х років»; виставки фотографій «Янголи у долинах» Тьеррі Мальфатто, живопису «Sèves-Живиця» Анн Морганн Ле Мьор; зустрічі з ілюстраторкою Хлоєю Перарно та дизайнером Ізабель Тош в рамках III Освітнього фестивалю «Арсеналу ідей»; зустріч з письменниками Патрисією Резніков і Жераром де Кортанзом та презентація їх книг, виданих в Україні. Насиченою була й кінопрограма, що включала: фестиваль допрем'єрних показів французьких картин – «Доньки-матері» (реж. Ноемі Сагліо), Rock'n roll (реж. Гійом Кане), «Поцілунок Беатріс» (реж. Мартен Прово), «Візьми мене штурмом» (реж. Дані

Бун), «Життя кабачка» (реж. Клод Барра), «Спогад» (реж. Браво Дефюрн); ретроспективу «Лямур Тужур» – «Безтямний П'єр» (реж. Жан-Люк Годар), «Сезар і Розалі» (реж. Клод Соте), «Час одкровенень» (реж. Катрін Корсіні), «Сюзанна» (реж. Катель Кійевере); добірку «Довгі ночі короткого метра».

22–23 квітня в Національній опері України було представлено нову програму британського проекту «Men in Motion». Зірки світового балету виконали номери класичних та сучасних постановок, що демонструють розвиток чоловічого танцю від початку ХХ століття і до сьогоднішніх днів. Проект створив прем'єр Королівського балету Великої Британії, киянин Іван Путров і присвятив його великим танцівникам минулого: В. Ніжинському, Р. Нурієву, М. Баришнікову, В. Васильєву та ін. У постановці також взяли участь: Вадим Мунтагіров (Королівський балет, Велика Британія), Данієл Проіетто (Норвезький національний балет, Осло), Джованні Прінчіч (Голландський Національний балет, Амстердам) і Наталя Лазебнікова (Прима-балерина Національної опери України, Київ). У програмі вечора: «Afterlight» Рассела Маліфанта, «Нарцис» Касьяна Голейзовського, «Лакримоза» Гуала Панді та па-де-де з «Proust ou les intermittences du coeur» Ролана Петі.

Учасники з Білорусі, Франції, Угорщини, Ізраїлю, Іспанії, Молдови, Румунії, Австрії, Бельгії, Німеччини та України взяли участь у VII Міжнародному фестивалі клоунів і мімів «Комедіада», що проходив з 30 березня по 2 квітня в Одесі. Гран-прі фестивалю виборов угорський клоун Чаба Мехеш. Нагороду йому вручав продюсер і режисер фестивалю клоунів у Токіо (Японія) Мікіо Осіма. Титул «Сміхач вищої категорії» здобув американський комік Джим Вільямс за кращу акторську майстерність. Приз «Трюкач» отримав румунський еквілібрист Лівіу Тодор за номер з дресированою собачкою. Приз «Дуркача» за режисуру присудили клоун-мім-групі «Гудман Бойз» (Ізраїль).

З нагоди 25-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною та КНР та з метою сприяння обміну та співпраці між народами двох країн 25–29 квітня в Українському домі за підтримки Посольства КНР в Україні проходив Тиждень китайсько-українського культурного обміну «Один пояс, Один шлях». Участь в церемонії відкриття взяв Надзвичайний і Повноважний Посол КНР в Україні Ду Вей. У рамках Тижня відбулися церемонії підписання угод: про співробітництво між Китайською Національною Академією образотворчого мистецтва і Національною Академією образотворчого мистецтва і архітектури України; про співробітництво між союзом міст шовкового шляху і Національним культурно-мистецьким і Музейним комплексом «Мистецький Арсенал». Також під час Тижня було представлено виставку «Китайська традиційна культура» (шовк, фарфор, чайне мистецтво), Перший українсько-китайський молодіжний форум, День культурного обміну, День «Шовкового шляху» тощо.

23–30 квітня у Дрогобичі Львівської області відбувся V Міжнародний форум «Дні Австрії», організований Австрійською бібліотекою та присвячений Федеральній Землі Штирія (Австрійська Республіка). В урочистому відкритті заходу взяли участь керівник Австрійської бібліотеки Ярослав Лопушанський,

колишній віце-канцлер і федеральний міністр науки і освіти Австрії Едгард Бусек та керівник департаменту культурної політики при Федеральному міністерстві Європи, інтеграції та закордонних справ Австрії Тереза Інджайн та ін. Культурну програму складала: фотовиставка зальцбурзького фотографа Елізабет Вайнек «Галичина: світ праці і життя»; спільний виступ штирійської музичної капели «Wolfsberger Dorfmusikanten» і Заслуженого Прикарпатського ансамблю пісню і танцю України «Верховина»; літературні читання «Епоха, занепад, випадок» книги «Зимовий сад» штирійської письменниці Валері Фріч та «Жак Калло і винайдення індивідуума» інсбрукського письменника Бернда Шухтера та ін. Також було проведено семінари «Рефлексія етнічно-культурної багатогранності: історія, культура, архітектура та звичаї Штирії і Галичини» й «Австрійсько-українські літературні, мовні та культурні взаємини» на яких австрійські, німецькі, польські й українські діячі науки і культури зачитали майже 50 доповідей різнопланової тематики. Водночас для студентів і вчителів німецької мови було організовано лінгвокраїнознавчий семінар «Від художнього до функціонального тексту: дидактичні зауваги до уроків країнознавства на основі моделі Сабіни Шмельцер-Айбінгер».

З 17 до 30 квітня у Києві проходила ІХ Міжнародна Пасхальна асамблея – 2017 «Духовність єднає Україну». Знаковими мистецькими заходами стали «Музичні діалоги» («Україна–Швейцарія», «Україна–Узбекистан», «Україна–Литва», «Україна–Італія», «Україна–Угорщина» «Україна–Польща»), а серед їх учасників були: Рішард Золодзевський (саксофон, Польща) і Піотр Роек (орган, Польща); гурт «Салонна» (Угорщина); солістка Державного академічного Великого театру ім. Алішера Навої Муяссар Раззакова (Узбекистан); камерний хор Cantate Domino (Литва); фортепіанний дует Тамари і Натії Берая (Грузія–Швейцарія). Цьогоріч підтримку заходам надали посольства в Україні Угорщини, Швейцарії, Узбекистану, Італії, Литви, Польщі.

З 27 квітня по 6 травня у Києві проходив фестиваль «Японія–Україна: Діалог», у рамках якого відбулися: виставка творів класиків японської гравюри (Хокусай, Утамаро, Кітагава), конференція «Україна–Японія: Перспективи співпраці», кінопокази, майстер-класи, лекції та дискусії.

Goethe-Institut, Польський Інститут в Києві та фестиваль сучасних танцтеатрів Zelyonka Fest представили 8 та 9 квітня у Києві інтерактивний міждисциплінарний перформанс «SKIN Київ». Авторами концепції заходу були хореографи і перформери Екхард Мюллер (Німеччина) і Даніела Шварц (Франція–Аргентина). А головною ідеєю проекту стало створення простору для обміну, навчання і співпраці між артистами різних перформативних дисциплін, а також дослідження нових можливостей комунікації з глядачем під час перформансу.

За кордоном

26–28 квітня у Літературному будинку Зальцбурга (Австрія) за підтримки Міністерства культури України, у рамках розвитку культурної дипломатії, проходив літературно-музичний фестиваль «Україна – 2017». Мистецьку подію

було присвячено 25-й річниці українсько-австрійських відносин. Під час фестивалю відбулись: літературні зустрічі з українськими письменниками Ю. Андруховичем, Т. Малярчук, К. Бабкіною та Н. Сняданко; виставка Є. Белорусець «Перемоги переможених» – цикл фотографій і текстів, створених авторкою під час війни на Донбасі; музична програма співачки М. Садовської (український фолк); показ фільмів «Плем'я» (реж. М. Слабошпицький) та «Щастя моє» реж. (С. Лозниця); концерт Луганського симфонічного оркестру.

З 23 квітня по 7 травня у Відні проходили II Дні української культури – фестиваль U Stream, організатором яких є Громадська організація «Центр українських ініціатив». Цьогоріч в програмі фестивалю були присутні три види мистецтва: музика, декоративно-прикладне мистецтво, література. Музична частина містила виступ у Віденській філармонії дуету скрипалів Two Violins і джазового Natalia Lebedeva Trio з програмою Bach in Jazz, а також показ опери-реквієму «IYOV». Візуальна частина – виставка Петриківського розпису з майстер-класами. У літературній програмі – лірика К. Бабкіної і доповідь Т. Малярчук із читанням роману «Забуття». Метою фестивалю було презентувати самобутність і унікальність української культури та підкреслити її очевидну приналежність до європейського культурного контексту.

Театр В Україні

13 квітня у «Theater Magdeburg» (м. Магдебург, Німеччина) та 1–2 травня у Києві презентували виставу «Чому не вижив Михайло Гурман?» за мотивами п'єси І. Франка «Украдене щастя» у варіанті П. Ар'є (реж. Стас Жирков). Це спільна постановка «Theater Magdeburg» та театру «Золоті ворота», у якій взяли участь українські актори М. Береза, К. Вишнева та німецький актор Т. Хастенпфлуга.

27–29 квітня у Запоріжжі відбувся німецько-український театральний фестиваль «Місце зустрічі – Запоріжжя» за участі театального колективу «Theater Magdeburg» (Німеччина) та артистів запорізьких театрів та студентів Запорізького національного університету. У рамках фестивалю було презентовано моновиставу «Вертер» за романом Й. В. Гете «Страждання молодого Вертера» від «Theater Magdeburg» та спільну українсько-німецьку виставу «Чому Михайло Гурман не виживе?» за мотивами п'єси І. Франка «Украдене щастя» у варіанті П. Ар'є. Також пройшли майстер-класи, відкриті репетиції для театралів-професіоналів та студентів.

22–26 квітня у Чернігові проходив Міжнародний театральний фестиваль моновистав «Чернігівське відлуння – 2». Всього на фестивалі було представлено 9 сценічних робіт акторів із різних театрів та різних країн світу, зокрема: «Diva» за М. Гойер – актриса Віолета Комар (Польща), театр «Рондо»; «Бобочка» М. Крлежи – актриса Еція Ойданич, музикант (на сцені) Віллем Мілічевіч (Хорватія, м. Загреб); «Медея» Н. Мазур за Евріпідом – актриса Лумініца Борта (Румунія); «Я жити хочу» С. Фліс – актриса Сусанна Багдасарян-Фліс (Вірменія, Франція); «Маргарита і Абульфаз» за С. Алексієвич –

актриса Олена Дудич (Білорусь); «Квіти для Елджернона» за Д. Кізом – актор Олексій Штирбул (Молдова); «Я чекаю на тебе, коханий» за Д. Фо та Ф. Рапе – актриса Іоланта Пуоденайте (Литва).

Виставу за участі латвійських акторів Арніса Лицитиса, Іварса Калниньша і Мартіньша Вілсонса було представлено 12 квітня у Чернігові. Вони показали музичний спектакль «Їжачок в тумані» (реж. Мартіньш Вілсонс), створений на основі розповідей і казок письменника С. Козлова.

4 квітня в Ужгороді відбулася Міжнародна конференція «Карпатські легенди», організована Ляльковим театром в Кошіце (Словаччина) та Асоціацією студентів-економістів Закарпаття. Конференцію склали дві основні теми – «Лялькова трансформація» (синтез художніх форм) та «Подорожуючі ляльки» (інноваційні форми підтримки туризму).

За кордоном

2–9 квітня у Кракові, Новому Сончі та Горлицях (Польща) проходив IV Міжнародний фестиваль українського театру «Схід–Захід». Його мета – підтримка та популяризація українського театру, представлення найкращих зразків сучасного українського театрального мистецтва в Польщі. У програмі заходу було представлено вистави: «На перші гулі» (реж. О. Марків) театру «Авантюра» (м. Нововолинськ); «Між двох сил» (реж. М. Шумілова-Лисякова) театру «ТЕМП» (м. Чернівці); «Ігри на задньому подвір'ї» (реж. Оded Котлер, Ізраїль) Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки (м. Київ); «Двоє на качелях» (реж. Л. Захарчук) театру «На Лермонтовській 27» (м. Харків); «Театр» (реж. М. Плохотнік) театру «POLOT» (м. Одеса); «Голодомор» (реж. І. Данилін) Народного драматичного театру (м. Чернівці); «Смішні гроші» (реж. С. Мянзовська) театру «Амплуа» (Житомирська обл.); «Ромео і Джульєтта» (реж. В. Сікорський) Першого українського театру для дітей та юнацтва (м. Львів); «Вальс випадку» (реж. Г. Фортус) Запорізького обласного академічного театру юного глядача; «Три зозулі з поклоном» (реж. О. Мельничук) театру «Жменя» (м. Рівне); «Літаючий лікар» (реж. І. Данилін) «Театру на перехресті» (м. Чернівці); «Комедія помилок» (реж. А. Бакіров) Чернігівського обласного академічного українського музично-драматичного театру імені Т. Шевченка; «Легені» (реж. Є. Мерзляков) Луганського академічного українського музично-драматичного театру; «Фізкультура для Баби Яги» і «Мийдодір» (реж. А. Окладов) театру «Лялькові сходи» (м. Рівне); «Вийдіть у вікно» (реж. О. Решитько) «Театру на Садовій» (Суми); а також опера «Медіум» (реж. О. Співаковський) Камерного театру «Дивний замок» (м. Київ).

Музика

В Україні

З 17 по 27 квітня у Києві тривав XI Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця. Почесним гостем заходу був професор Національної музичної школи ім. Альфреда Корто в Парижі, художній

директор Асоціації Анімато Маріан Рибіцкі (Франція). Цьогоріч за перемогу змагалися 31 конкурсант із 13 країн світу: України, Білорусі, Грузії, Росії, Франції, Туреччини, Ізраїлю, Австрії, Норвегії, Китаю, Південної Кореї, Мексики та Японії. Першу премію і золоту медаль одержав Кім Джунхі з Південної Кореї. До складу журі увійшли: професор фортепіано Королівського музичного коледжу та Північного коледжу музики у Лондоні, художній керівник Лондонських майстер-класів Норма Фішер (Велика Британія); піаніст, диригент, композитор, художній керівник Miami Piano festival у місті Лечче, художній керівник фестивалю Мікеланжелі в Рабі Франческо Лібетта (Італія); професор фортепіано Академії музики та Державної музичної школи ім. Артура Рубінштейна в Бидгощі, віце-президент Музичного товариства у Бидгощі, член Асоціації польських музикантів Марія Муравська (Польща); професор фортепіано коледжу-консерваторії в Університеті м. Цинциннаті, художній керівник Міжнародного конкурсу піаністів у Цинциннаті, Міжнародного фестивалю "Мистецтво фортепіано" Авададжин Пратт (США); професор фортепіано, керівник фортепіанного відділу Школи музики Університету штату Невада, Лас Вегас, заслужений артист України Микола Сук (США).

20–29 квітня у Києві відбувся V Міжнародний інструментальний конкурс Є. Станковича, в якому брали участь музиканти з Канади, Норвегії, Білорусі, Вірменія, Китаю, Малайзії та України (в молодшій, середній і старшій групах). Серед закордонних учасників у старшій групі у номінації «Духові та ударні інструменти» солістка Марія Карпінець (гобой, Норвегія) отримала I премію.

22–24 квітня в Одесі відбувся XXIII Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні та дві ночі нової музики» за участі музикантів, композиторів, музикознавців і менеджерів культури з різних країн світу: Австралії, Австрії, Азербайджану, Боснії і Герцеговини, Великої Британії, Греції, Екватору, Ізраїлю, Ісландії, Іспанії, Італії, Нідерландів, Німеччини, Польщі, РФ, США, України, Франції, Швейцарії, Швеції та Чилі. У програмі: музичні перформанси, візуальні арт-акції, звукові, відео, кіно та мультимедійні інсталяції тощо.

Виконавці з різних областей України, а також РФ, Білорусі, Вірменії та США взяли участь у XXIX Міжнародному фестивалі авторської пісні і пісенної поезії «Булат», що проходив 21–23 квітня у Сумах.

Музичні виконавці та гурти різних напрямів танцювальної електроніки Souvenir de Tanger, ASTMA (Польща), Dr. Nexus (Німеччина), Holzkopf (Канада), Ніколас Ліст (США–Бельгія) взяли участь у концертній програмі дводенного марафону експериментальної музики та медіа-мистецтва – VI Міжнародному фестивалі «Гамселить» у Тернополі.

З 24 по 28 квітня в Чернівцях відбувся VII Міжнародний конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах «Сурми Буковини» за участі виконавців з Болгарії, Білорусі та Польщі, а також 10 областей України.

31 березня, 1 та 9 квітня Національна опера України, Посольство Італії в Україні та Італійський інститут культури в Україні представили нову постановку опери видатного італійського композитора Джакомо Пучіні –

«Флорія Тоска» (режисер-постановник А. Солов'яненко). Партію Маріо Каварадоссі виконував італійський тенор Вальтер Борін. Прем'єру приурочено до 60-річчя Римських договорів та до 25-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною та Італійською Республікою.

До 10-річчя українсько-американського благодійного проекту «Незабуття Квітка», присвяченого американській співачці українського походження Квітці Цісик, 4 квітня у цьому ж приміщенні відбувся концерт за участі: скрипаль-віртуоза Василя Попадюка (Канада), Брії Блессінг, Ігоря Бранована (США) та ін. Захід проходив за сприяння Міністерства культури України, Українсько-американської координаційної ради, засновника проекту «Незабуття Квітка» Алекса Гутмахера (США) та ін.

24 квітня у Києві в рамках проекту Digital Concert Hall було показано запис опери «Le Grand Macabre» (1974–1977), однієї з центральних для історії нової музики партитур угорського композитора Дьордя Лігеті. Глядачі змогли побачити архівний запис, зроблений під час концертів Берлінського філармонічного оркестру під керуванням його головного диригента Саймона Реттла 18 і 19 лютого 2017 року.

В Києві пройшли гастролі: співачки Ясмін Хамдан (Франція–Ліван); електронного гурту Xenon & Oaklander (США); електронного музиканта Better Person (Німеччина); репера і бітбоксера King Kwa Zulu (США); музикантів і діджеїв Еріка Клотье (США), Шіфтеда (Велика Британія), Задіка (Франція) та Пітера Ван Хузена (Бельгія).

20 квітня у Львові відбувся концерт за участі німецького музиканта Міши Нодельмана (скрипка), Камерного оркестру Collegium Musicum під керівництвом диригента І. Остаповича. У програмі – Концерт для скрипки з оркестром ля мінор Й. С. Баха, «Паризький квартет» Г. Ф. Телемана, а також Концерт для скрипки з оркестром сі бемоль мажор Карла Стаміца. А 30 квітня пройшов концерт «Maestro Kuijken & Collegium», під час якого диригент Сігізвальд Кьойкен (Бельгія) разом з оркестром «Collegium Musicum» виконав програму з творів В. А. Моцарта, І. Брамса, Л. ван Бетховена. Подія відбулася за сприяння Посольства Королівства Бельгія в рамках святкування 25-річчя дипломатичних відносин між Україною та Бельгією.

Військово-історичний оркестр «Улудаг Мехтер Такими» (Туреччина) який виконує музику часів Османської імперії, взяв участь у IV Міжнародному фестивалі духових оркестрів «Весняна Одеса», присвяченому 73-й річниці визволення Одеси від фашистських загарбників.

Чоловічий хор та оркестр із Техаса (США) з програмою «Надія в тобі» виступили 19–27 квітня у восьми містах України: Черкаси, Кропивницький, Кривий Ріг, Дніпро, Харків, Полтава, Київ, Чернігів.

Образотворче мистецтво

В Україні

27 квітня у Києві, в фонді «Ізоляція», відбулося відкриття виставки «Living by Industry – Архітектурні й урбаністичні інтервенції у постіндус-

тріальний ландшафт», на якій було представлено теоретичні проекти, створені архітекторами, науковцями та студентами з Північної Англії. Куратори – архітектор Пол Джонс та урбаніст Нік Данн (Велика Британія). Експозиція складалася з двох частин: перша презентувала архітектурні відповіді на проблеми занепаду міст та постіндустріальних ландшафтів у Північно-Східній Англії; друга досліджує територію навколо креативної спільноти IZONE у Києві, що займає одну з будівель діючого Київського суднобудівельно-судноремонтного заводу на Подолі. Виставка стала продовженням масштабного проекту «Architecture Ukraine» фонду «Ізоляція», який розпочався 2015 року та на сьогодні включає міжнародну резиденцію для митців, архітекторів і урбаністів у Маріуполі, дві рор-ап виставки та спеціальний павільйон на Венеційській архітектурній бієнале 2016 року.

6 квітня в рамках виставки робіт учасників програми резиденцій SWAP: UK/Ukraine у Малій галереї «Мистецького Арсеналу» відбулася кураторська екскурсія Л. Герман та розмова з художником Джеймі Фітцпатріком (Велика Британія), який розповів про свій досвід перебування на мистецьких резиденціях, зокрема у BIRUCHIY contemporary art project в Україні. А 7 квітня в школі CANactions School for Urban Studies відбулася лекція чеських архітекторів-урбаністів – засновника архітектурної майстерні ARCHWERK Мартіна Клода та співзасновника Hut'architektury Давіда Кубіка. Фахівці презентували власні проекти, розказали про чеську архітектуру та процеси в сфері урбаністики.

7 квітня у Києві експонувалася виставка творів білоруського художника-авангардиста Олексія Хацкевича. До експозиції увійшли живопис, арт-об'єкти та відео-інсталяції. А 12 квітня було відкрито спільну виставку «Те, що ніколи не настане» художниці з Польщі Каміли Беднарської та українського художника С. Савченка. Каміла Беднарська працює з живописом та графікою, а С. Савченко – у сферах живопису, графіки, фотографії, відео, анімації, вуличної пластики, арт-об'єкта.

Польські художники Павел Корбус та Патрик Ружицький взяли участь міжнародному мистецькому проекті «Сакральний простір VI. Про ЛЮБОВ» у Львові, основною метою якого було показати можливості пошуку й експериментів у сучасному сакральному мистецтві через використання відео, мультимедій, перформансу, а також популяризувати сакральне мистецтво загалом, сприяти розширенню культурно-мистецьких взаємозв'язків та підвищенню культурного і світоглядного кругозору відвідувачів проекту.

19–23 квітня в Одесі пройшов третій фестиваль Odessa//Batumi Photo days. Усі його заходи об'єднала спільна тема «Завтра//Сьогодні». Головна виставка фестивалю «В очікуванні літа», яка проходила в Музеї сучасного мистецтва Одеси, стала результатом співпраці куратора з Сінгапуру Кевіна Лі та 14 українських фотографів, чиї проекти було відібрано з понад 120. Також у рамках Odessa//Batumi Photo days відбулися: виставки чорно-білих фото з елементами малюнка і написів від руки «Визначення» Гурама Тібахашвілі та невідомої колекції з сімейного архіву родини Алханаїдзе «Пам'ять на склі» (Грузія);

лекція «Фотографія і фінський модернізм» куратора Анні Валленюс (Фінляндія); майстер-класи, фотопокази за участі фотографів і кураторів з Литви, Фінляндії, Греції та України тощо.

23 квітня у столичній Школі фотографії Bird in Flight фотожурналісти Ману Брабо (Іспанія) і Ніклас Мельтіо (Фінляндія) розказали про свій досвід роботи на війні.

За кордоном

3 нагоди 25-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною та Йорданією 19 квітня у місті Амман (Йорданія) відбулося відкриття художньої виставки «Сюрреалізм та реалізм», на якій свої роботи представили українська художниця Г. Попінова та український скульптор А. Титов.

6 квітня в Лондоні на аукціоні Phillips відбулися весняні торги сучасного мистецтва NEW NOW. Цього разу на аукціоні серед 244 лотів було представлено п'ять робіт від п'яти митців з України – і всі знайшли покупців: бронзову скульптуру «Портрет» Д. Грека було продано за £10 625; роботу «Зрушення свідомості» скульптора Є. Зігури – за £9375; монументальне панно «Килим обіцянок» (140 см на майже 2 м) Р. Мініна – за £8125; скульптуру «Молекула» О. Золотарьова – за £2750; картину «Їдальня» О. Тістола – за £2500.

З 12 по 15 квітня в Dubai world trade centre (ОАЕ) відбулась третя виставка World ART Dubai 2017, яка зібрала 160 художників із 30 країн, в тому числі й України, котрі представили на огляд понад 3000 картин. Цього року за підтримки культурної дипломатії FromUA на стенді Ukrainian Art Association свої роботи презентували п'ятеро українських митців: фотограф Л. Чікарюк, художники С. Біловол, Д. Павленко, О. Онуфрив та скульптор В. Цісарик. Також українські митці провели кілька заходів для відвідувачів стенду. В. Цісарик прочитав лекцію на тему «Чому скульптура?», а представник Культурної дипломатії FromUA А. Бобришева – «Мистецтво як спосіб взаємного пізнання в толерантному суспільстві». О. Онуфрив провела майстер клас із живопису, на якому показала поетапний процес створення її картини «Лаванда».

9 квітня у The Ukrainian Museum у Нью-Йорку (США) було відкрито фотовиставку А. Войтенко «The Basketweavers of Iza». Роботи мисткині розкривають життя одного з найдивніших сіл України – Ізи.

Література

В Україні

28 квітня у столичній книгарні «Є» пройшла лекція Леся Белея «Сучасна польська література». Слухачі дізналися про: найяскравіші постаті сучасної польської літератури; головні тенденції в літературному процесі Польщі; деталі проекту «Літературний тур до Польщі» (програма, умови участі тощо).

20 квітня у Києві видавництво «Фоліо» презентувало книгу «Страта двійника» за участі автора, польського режисера Кшиштофа Зануссі.

За підтримки Посольства Грузії в Україні 25 квітня у Києві відбулася презентація першого українського видання твору грузинського письменника Грігола Робаїдзе «Зміїна сорочка».

За кордоном

Український журналіст та історик В. Кіпіані 20 квітня презентував у Чикаго (США) два нових видання – «Українська Канадіана», присвячений 125-річчю від початку аграрної еміграції українців до Канади, та «ОУН і УПА: Зродились ми з великої години».

6 квітня у Посольстві України в Республіці Словенія за організаційної підтримки культурного товариства «Рукавичка» в Словенії відбулася творча зустріч з українським письменником А. Любкою. Автор представив дві найновіші свої книжки – трагікомічний роман «Карбід» про пригоди українських контрабандистів на кордоні з ЄС і книжку оповідань «Кімната для печалі».

5 квітня у Братиславі (Словаччина) роман С. Андрухович «Фелікс Австрія» отримав літературну відзнаку Visegrad Eastern Partnership Literary Award 2016. Окрім роману С. Андрухович, на відзнаку претендували ще кілька видань, які вийшли друком в Україні. Серед них: «Сполохи. Літературна критика та есеїстика» К. Москальця, «Менталітети» Р. Чопика, «Открытый дневник» Б. Херсонського та українське видання білоруської письменниці й Нобелівської лауреатки С. Алексієвич «Час second-hand».

Музеї

В Україні

20 квітня у рамках конференції на тему «Культурна спадщина України: сталий розвиток і національна безпека», проведеної Українським центром культурних досліджень, відбулася зустріч з експертом регіонального центру ЮНЕСКО в Болгарії Ірен Тодоровою. Участь у конференції також взяли аташе з питань культури Посольства Литовської Республіки в Україні Юргіс Гедріс та експерти всеукраїнських і міжнародних організацій зі збереження і розвитку культури та культурних цінностей. Метою конференції було обговорення найнагальніших питань, пов'язаних з нематеріальною культурною спадщиною, її ролі як об'єднуючого елемента для суспільства заради стабільного розвитку та безпеки.

18 квітня компанія Google запустила віртуальний тур унікальними дерев'яними церквами Карпатського регіону, внесеними до світової спадщини ЮНЕСКО. У партнерстві з Міністерством культури України, компанія оцифрувала зображення вісьмох дерев'яних церков і створила спеціальний сайт «Дерев'яні Церкви Карпатського Регіону», де можна дізнатися більше про кожен з храмів, а також прокласти до них маршрути на Google Картах. 3D-тури всіх цих церков є доступними і в режимі Street View на Картах Google.

Кіно В Україні

19–23 квітня у Києві проходив VI Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів KISFF, який представив дві традиційні конкурсні програми – міжнародну та національну. До складу журі увійшли: член Європейської кіноакадемії та директор Tampere Film Festival Юкка-Пекка Лааксо (Фінляндія); сценаристка й режисерка, член Європейської кіноакадемії та виконавчий директор Tampere Film Festival Софі Гоетт (Канада); німецький продюсер українського походження, співзасновник німецької кінокомпанії Factory Films Станіслав Данілішин; директор Міжнародного фестивалю короткометражних фільмів у Сагне REGARD Марі-Елен Ріу (Канада); режисер та сценарист Іріс Блауенштайнер (Австрія); кінокритик Васіліс Економу (Греція). Переможцем міжнародного конкурсу стала картина «Шасс Рояль» (реж. Ліз Акока та Роман Гере, Франція). Приз за найкращу режисуру отримав режисер Джеро Юн з Південної Кореї за фільм «Автостопер». Приз глядацьких симпатій виборов фільм Йозефа Сосо Бліадзе «Три сходи» (Грузія). Особливу згадку від журі отримали фільми «Кіно про літо» Еммануеля Марра (Франція) та «Три сходи» Йозефа Сосо Бліадзе (Грузія). За п'ять днів фестиваль презентував понад 300 фільмів, об'єднаних у 50 програм, які були показані в кінотеатрах «Україна» і «Ліра» та Будинку кіно.

У Києві, Харкові, Дніпрі, Одесі та Чернівцях проходив VI «Тиждень австрійського кіно». Цього року його програму було присвячено видатним австрійським митцям – художникові Егону Шіле і письменникові Стефану Цвейгу. Відкрився захід стрічкою «Егон Шіле – Смерть і дівчина» за участі режисера Дітера Бернера. Також до програми Тижня увійшли стрічки «Стефан Цвейг: Прощай, Європо» (реж. Марія Шрадер), «Мрійники» (реж. Рут Бекерманн), «Сафарі» (реж. Ульріх Зайдль) й програма короткого метру з міжнародного фестивалю мультимедійних мистецтв Ars Electronica 2016 в Лінці. Організатори – Австрійський культурний форум та компанія «Артхаус Трафік».

Посольство Іспанії в Україні провело у Києві, Одесі, Львові, Харкові XV Тиждень іспанського кіно «CineFIESTA». У програмі показу стрічки: «Пальми в снігу» (реж. Фернандо Гонсалес Моліна), «Труман» (реж. Сеск Гай), «Нічні історії» (реж. Мануель Бурло Морено), «Возз'єднання» (реж. Хонас Труеба), «Нічого натомість» (реж. Даніель Гузман). А з нагоди 25-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Іспанією та Україною у програмі Тижня було представлено «Ніч короткометражного кіно», єдиний показ якої відбувся 31 березня в Культурному центрі «Кінотеатр «Київ».

Фільми з України, Білорусі, Швейцарії, Естонії, Литви було представлено на IV Міжнародному фестивалі історичного кіно, що проходив 7–9 квітня в Київській фортеці. Мета фестивалю – розвиток та популяризація історичного кінодокументального та художнього – в Україні, а також популяризація історичних та архітектурних пам'яток Києва, зокрема Київської фортеці. Переможцями фестивалю стали стрічки: Гран-прі і приз у номінації «Повний

метр. Кращий історичний фільм» – «Як ми грали революцію» (реж. Гедре Жиките, Литва); у номінації «Повний метр. Кращий сценарій» – «Литовський стяг» (реж. Вітаус В. Ландсбергіс, Литва); у номінації «краща операторська робота» – «22 червня. Останній рубіж» (Білорусь). У рамках фестивалю відбулися брифінги, круглі столи, майстер-класи.

27 квітня у Львівському палаці мистецтв демонструвалися короткометражні фільми зі Скандинавії. У програмі було представлено шість фільмів у різних жанрах: «Мама знає краще» (реж. Мікаель Бундсен, Швеція), «Звірята» (реж. Нанна Крістін Магнусдоттір, Ісландія), «Працювати з тваринами» (реж. Марк Рейсбіг, Норвегія), «Дороги» (реж. Гюннар Бергдаль, Швеція), «Лулу в реалі» (реж. Тон Оттілі Данія), «Комітет» (реж. Гюнхільд Енгер, Швеція). Організаторами показів є Міжнародний фестиваль короткометражних фільмів Wiz-art.

Польський кінорежисер Кшиштоф Зануссі став почесним гостем церемонії вручення нагород Першої національної кінопремії у Києві та вручив «Золоту дзигу» одному з переможців.

Компанія Ukrainian Film Distribution отримала міжнародну нагороду від кіностудії 20th Century Fox за успішний прокат та маркетингову кампанію фільму Браяна Сінгера «Люди Ікс: Апокаліпсис» (США).

За кордоном

З 27 до 30 квітня в Тбілісі проходив кінофестиваль «Україна в фокусі», на якому українські кінематографісти представили власні кінострічки та провели майстер-класи. Організатори фестивалю – компанії FXFilms та JSFilms. Захід відбувся за підтримки Держкіно України, Посольства України в Грузії, Грузинського національного кіноцентру, Одеського міжнародного кінофестивалю, а також компаній SolarMediaEntertainment та ArcadiaMedia-House. У програмі показів: «Гніздо горлиці» (реж. Т. Ткаченко), «Моя бабуся Фані Каплан» (реж. О. Дем'яненко), «Микита Кожум'яка» (реж. М. Депоян), альманах короткометражних фільмів-переможців Одеського кінофестивалю («Віддалік» реж. К. Горностаї, «Цвях» реж. Ф. Сотніченко, «Чоловіча робота» реж. М. Степанська, «В Манчестері йшов дощ» реж. А. Лукіч), «Українські шерифи» реж. Р. Бондарчук, «Рідні» реж. В. Манський, «Слуга народу 2» реж. О. Кірющенко, «#Selfieparty» реж. Л. Левицький.

Психологічну драму «Стрімголов» українського кінорежисера М. Степанської відзначили на Вільнюському міжнародному кінофестивалі «Kino Pavasaris» (Литва). Картина перемогла у секції «Coming Soon New Talents» у рамках індустріальної платформи «Meeting Point Vilnius». Як приз автор сценарію і режисер-постановник М. Степанська отримала можливість показати свій фільм на Канському кіноринку.

Фільм «Січень–Березень» (міжнародна назва «Ugly») Ю. Речинського, створений за підтримки Держкіно України, отримав приз за найкращу операторську роботу на австрійському кінофестивалі Diagonale. Повнометражний художній фільм, що за жанром є драмою, створено в

копродукції Австрії (Novotny & Novotny Filmproduktion, Ulrich Seidl Filmproduktion) та України (Pronto Film).

Український каталог документальних фільмів Docudays UA за підтримки Швейцарського бюро співробітництва в Україні представили режисери А. Максимчук, С. Шимко, продюсер М. Васянович та програмні координатори Docudays UA В. Лещенко та Д. Бассель на Міжнародному фестивалі документального кіно Visions du Reel, що проходив 21–29 квітня у Женеві (Швейцарія).

Фільм львівського режисера Т. Дроня «Чорногора» отримав спеціальну відзнаку журі на Міжнародному кінофестивалі в місті Ісмаїлія (Єгипет).

Українські документальні фільм «Проект дощу» (реж. О. Чорний) та ігрові стрічки «Кров» (реж. В. Сочивець) і «Голден лав» (реж. П. Остріков) брали участь у Міжнародному конкурсі короткометражних фільмів, що проходив у рамках XXXI Міжнародного кінофестивалю у Фрібурі (Швейцарія) з 31 березня по 8 квітня.

Український кліпмейкер В. Журавкін потрапив у номінацію як найкращий режисер на лос-анджелеському фестивалі Music Video Underground (США) за кліп для українського гурту Latexfauna на пісню «Surfer».

В Генеральному консульстві України в Неаполі (Італія) відбулася презентація документального фільму «Я піду за сонцем» (реж. О. Гончарук) представників за участі С. Приймака та О. Скрипнюка, які брали участь в АТО, та асоціацій «Українці Ірпінії» (м. Авелліно, Італія) і «З країною в серці» (м. Київ, Україна). Захід відвідали численні громадяни України та Італії, зокрема студенти і викладачі місцевих ВНЗ. Генеральний консул України в Неаполі В. Гамоцький ознайомив присутніх із інформацією про наслідки російської агресії проти України, протидію нашої держави російсько-терористичним військам, потребу подальшої міжнародної взаємодії з метою протистояння агресивній політиці Кремля. Аналогічні зустрічі були організовані в регіонах Півдня Італії – Сицилії, Калабрії, Кампанії, Пульї.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шeverдіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Підписано до друку 26.06.2017. Обл.-вид. арк. 0,93. Б/т. Зам. 66. Безплатно

Ротапринт НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12